

Schoolondersteuningsprofiel

De Baanbreker

versie september 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding

- 1.1 Passend Onderwijs
- 1.2 Schoolondersteuningsprofiel
- 1.3 Groeidocument
- 1.4 Wat betekent het schoolondersteuningsprofiel voor ouders/verzorgers?
- 1.5 Contactgegevens
 - 1.5.1 Ondersteuningsteam
 - 1.5.2 Kernpartners

2 Schoolklimaat

- 2.1 Missie
- 2.2 Visie

3 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

- 3.1 Basisondersteuning
 - 3.1.1 Criteria praktijkonderwijs voor De Baanbreker
- 3.2 Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen
- 3.3 Plaatsing Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

4 Onderwijsondersteuningsstructuur op De Baanbreker

- 4.1 Ondersteuningsteam
 - 4.1.1 Intern overleg
- 4.2 Pedagogisch klimaat
- 4.3 Handelingsgericht werken (HGW)
- 4.4 Planmatig werken

5 Bijlagen

- 5.1 *De voorwaarden en basisondersteuning nader uiteengezet*
- 5.2 *Ondersteuningsbeleid De Baanbreker 22-23*
- 5.3 *Uitstroommonitor De Baanbreker (2020-2021)*

1 Inleiding

1.1 Passend Onderwijs

Iedere leerling heeft recht op goed en passend onderwijs. Onderwijs dat de leerling uitdaagt, uitgaat van mogelijkheden en rekening houdt met beperkingen. Waar mogelijk gaan leerlingen naar het reguliere onderwijs, maar de mogelijkheid tot speciaal onderwijs blijft bestaan. Passend onderwijs beoogt voor iedere leerling een passende plek in het onderwijs te bieden. Zo worden jongeren het best voorbereid op uitstroom naar arbeid of een vervolgopleiding en doen ze zo goed mogelijk mee in de samenleving. Met invoering van de Wet Passend Onderwijs sinds augustus 2014, hebben scholen een zogeheten 'zorgplicht'. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Op de eigen school, eventueel met extra ondersteuning, op een andere reguliere school in de regio of in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Ouders en leerling worden hierbij nauw betrokken. Om aan alle leerlingen daadwerkelijk een goede onderwijsplek te kunnen bieden, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan.

1.2 Schoolondersteuningsprofiel

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt aangegeven welke ondersteuning De Baanbreker als school voor praktijkonderwijs kan bieden en welke ambities De Baanbreker heeft. De standaard voor de basisondersteuning V(S)O is als uitgangspunt en checklist gebruikt om duidelijk te maken welke basisondersteuning De Baanbreker biedt. Bovendien geeft dit schoolondersteuningsprofiel goed zicht op de extra ondersteuning die op De Baanbreker geboden kan worden. Met extra onderwijsondersteuning worden alle vormen en combinaties van onderwijs, ondersteuning en/of zorg bedoeld die de basisondersteuning overstijgen. Een goed beeld daarvan is van belang voor ouders,

scholen en schoolbesturen en voor het samenwerkingsverband als geheel om tot een dekkend aanbod van ondersteuning en voorzieningen te komen: passend onderwijs voor iedere leerling.

1.3 Groeidocument

Het schoolondersteuningsprofiel is in ontwikkeling. Belangrijke ervaringen zijn sinds 2014 opgedaan. Dit schoolondersteuningsprofiel is in december 2022 bijgesteld. Bij het vaststellen van deze aangepaste versie van het schoolondersteuningsprofiel zullen ouders en personeelsleden via de medezeggenschapsraad weer betrokken zijn.

1.4 Wat betekent het schoolondersteuningsprofiel voor ouders/verzorgers?

Ouders/verzorgers kiezen zelf een school voor hun kind, ook als het kind extra ondersteuning nodig heeft. Dat kan bijvoorbeeld een school zijn die dichtbij huis ligt, die past bij de geloofsovertuiging of die een bepaald pedagogisch concept volgt. In de praktijk zal de keuze vaak worden ingegeven door de combinatie van de pedagogische- en didactische eigenheid van de school en het meer specifieke ondersteuningsaanbod. Informatie daarover is in dit schoolondersteuningsprofiel opgenomen. Na aanmelding beoordeelt de school of zij aan de ondersteuningsvraag van het kind tegemoet kan komen. Kan dat niet, dan zoekt de school –na overleg met ouders– een beter passende plek, binnen het regulier of speciaal onderwijs. Zo komt het kind terecht op de school die zo goed mogelijk bij hem of haar past. Qua niveau is het advies van de basisschool over het algemeen leidend.

1.5 Contactgegevens

Naam school	De Baanbreker
Brin nr.	07 BM
Onderwijssoort en Specifieke profilering	Praktijkonderwijs
Uitstroomresultaten	Goed
Toezichtarrangement	Basisarrangement

Adres	Baden Powellweg 1
Postcode/Plaats	3401 RR, IJsselstein
Telefoon	030-6886699
E-mail	administratie@svp-debaanbreker.nl

Directeur	R. Warmolts
Afdelingsleider bovenbouw	M. van der Horst
Afdelingsleider onderbouw	E. Vos

1.5.1 Ondersteuningsteam

<i>Naam en contact gegevens</i>	<i>Functie en taken</i>
F. Nass	Ondersteuningscoördinator
P. Verwer	Orthopedagoog
M. Tomassen	Schoolmaatschappelijk werker
L. van Achthoven	Leerlingbegeleiding
M. Gerlach	Gedrag specialistische trainingen

1.5.2 Kernpartners

Samenwerkingsverband	VO Zuid-Utrecht
Leerplicht	Gemeenten binnen en buiten het SWV
Jeugdgezondheidszorg	L. de Bruijn, GGD Midden Nederland
Jeugdteam IJsselstein	W. Hermans
Geynwijs Nieuwegein	T. Ursinus

Voor algemene en achtergrondinformatie over passend onderwijs kunt u terecht op de website van het samenwerkingsverband (www.samenwerkingsverband-zuid-utrecht.nl/) en de landelijke website www.passendonderwijs.nl. Laatstgenoemde website bevat een uitgebreid onderdeel voor ouders en leerlingen.

2 Schoolklimaat

De Baanbreker is een kleine, regionale school voor algemeen bijzonder onderwijs met ruim 160 leerlingen. Leerlingen tussen de 12 en 18 jaar worden opgeleid voor de arbeidsmarkt en/of het vervolgonderwijs. Met behulp van het Ontwikkel Plan (MOP) begeleiden we onze leerlingen door hun schoolloopbaan. Ze leren door praktijkervaring op te doen. Theorie wordt gekoppeld aan praktische opdrachten in de praktijk en aan stages. Naast de competenties op het gebied van werken, wonen, vrije tijd en burgerschap wordt er aandacht besteed aan het vergroten van de zelfredzaamheid van de leerling, door het aanleren of verbeteren van sociale en praktische vaardigheden om voor zichzelf te kunnen zorgen. Het onderwijs en de begeleiding zijn erop gericht om de leerling zijn kwaliteiten en talenten volledig te laten ontplooiën, zodat de leerling een zelfstandige plaats in de maatschappij in neemt.

De Baanbreker biedt drie uitstroomprofielen: 'begeleide arbeid', 'arbeid' en 'arbeid en leren'. Voor alle leerlingen geldt dat zij door middel van het OPP (Ontwikkelings Perspectief Plan) en IOP (Individueel Ontwikkel Plan) worden toegeleid naar een voor hen geschikt vervolg. Voor leerlingen die daartoe in staat zijn, bestaat de mogelijkheid om in jaar 1 door te stromen naar het vmbo (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs). Dit wordt in januari middels een drempelonderzoek of drempeltest getoetst.

Wij streven ernaar om zoveel mogelijk leerlingen een certificaat of een diploma voor een branche-opleiding te laten behalen, praktijkverklaringen in de stage te laten behalen en indien mogelijk een entree-opleiding (het eerste niveau van het MBO) te laten volgen in jaar 4/5. Alle leerlingen ontvangen na afronding een diploma praktijkonderwijs.

2.1 Ons motto

Iedere leerling op De Baanbreker kan de fases 'ontdekken, ontwikkelen en ontplooiën' doorlopen wanneer hij of zij daaraan toe is. We leren leerlingen verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, de anderen en de omgeving. We leren van en met elkaar en ontdekken waar een ieders talenten liggen. Ook docenten ontwikkelen zich in lijn met de ambities van de school. Docenten bereiden samen lessen voor, ze kijken bij elkaar in de klas en geven elkaar feedback.

2.2 Missie (waar staan we voor)

Wanneer een leerling de school verlaat, heeft hij geleerd om:

- Zelfstandig te functioneren in de maatschappij
- Passend werk te verkrijgen en te behouden
- Een eigen huishouding te voeren
- Een relatie aan te gaan en te behouden
- De vrije tijd zinvol te besteden
- Als burger een zinvolle bijdrage aan de maatschappij te leveren
- Indien nodig weet hij waar hij ondersteunende hulp kan krijgen of aanvragen.

2.3 Visie (waar gaan we voor)

Met steun en sturing geeft de leerling invulling aan zijn eigen leerproces, omdat:

- We handelingsgericht werken en variëren in lesvorm
- We samenwerken, zowel intern als met de maatschappij, we betrekken de omgeving
- We leren van elkaar
- We zorgen voor een veilige omgeving waar fouten maken mag
- We een dynamische leer- en leefomgeving creëren, waarin werken loont en inspanningen worden beloond
- We door persoonlijke aandacht te geven, motiveren en talenten aanspreken.

3 Drie niveaus van onderwijsondersteuning

Het samenwerkingsverband kent drie niveaus van onderwijsondersteuning:

- Basisondersteuning;
- Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen;
- Plaatsing in het speciaal onderwijs.

Deze worden nu achtereenvolgens beschreven. Voor een nadere toelichting zie ondersteuningsbeleid van De Baanbreker in de bijlage.

3.1 Basisondersteuning

Met basisondersteuning wordt de ondersteuning bedoeld die alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuid-Utrecht als onderdeel van hun reguliere aanbod, dat wil zeggen zonder extra zorgmiddelen, aanbieden.

De scholen en schoolbesturen van het samenwerkingsverband VO Zuid-Utrecht hebben gezamenlijk een 'standaard' voor de voorwaarden en de basisondersteuning in het V(S)O ontwikkeld. (Zie hoofdstuk 5.1)

Een beschrijving van de basisondersteuning op De Baanbreker treft men in hoofdstuk 5.2 Ondersteuningsbeleid.

3.1.2 Criteria praktijkonderwijs voor De Baanbreker

De Baanbreker is een school voor praktijkonderwijs, binnen het reguliere voortgezet onderwijs. Leerlingen worden toegelaten, omdat zij specifieke onderwijsbehoeften hebben. Ze zijn praktisch ingesteld en leren vooral door te doen. De leerlingen hebben onderwijs nodig dat is afgestemd op hun beperkte cognitieve mogelijkheden. Consequente begeleiding, duidelijke instructie en heldere kaders zijn daarbij belangrijk. De school rust de leerlingen toe om met zelfvertrouwen een plek te vinden en te behouden op de arbeidsmarkt of om, wanneer zij dat kunnen en willen, met vertrouwen in zichzelf te kiezen voor een vervolgopleiding op het MBO. Daarnaast krijgen leerlingen handvatten om vorm te geven aan hun zelfstandige woonsituatie, de invulling van hun vrije tijd en de wijze waarop ze een burger kunnen zijn in onze maatschappij.

De Baanbreker hanteert de volgende toelatingscriteria, die landelijk gelden voor scholen van Praktijkonderwijs:

- Het IQ ligt tussen de 55 en 80
- Leerachterstanden van drie jaar of meer op twee van de vier domeinen:

Inzichtelijk rekenen;

Begrijpend lezen;

Technisch lezen;

Spelling.

Hiervan moet één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen zijn.

Naast de landelijke toelatingscriteria die De Baanbreker hanteert, wordt de inschatting gemaakt of De Baanbreker voldoende kan voorzien in de onderwijsbehoeften het gebied van werkhouding en gedrag. Daarnaast dient er bij leerlingen een reëel perspectief op (begeleide) arbeid aanwezig te zijn. Wij streven ernaar zoveel mogelijk leerlingen een certificaat of branchegerichte cursus te laten behalen, praktijkverklaringen vanuit de stage te behalen, of indien mogelijk een entree-opleiding te laten volgen.

De Baanbreker is in beginsel niet toegerust voor leerlingen met:

- Ernstige psychiatrische aandoeningen/problemen
- Externaliserend gedrag, waarbij de veiligheid van de groep, de leerling en de schoolomgeving in het geding is.
- Een zeer lage mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid met beperkte groeimogelijkheden op deze vaardigheden.
- Een indicatie ZML (zeer moeilijk lerend).

Bij elke nieuw aangemelde leerling wordt ervan uitgegaan dat zowel de school van herkomst als de ouders/verzorgers van de leerling de juiste informatie verstrekken. De leerling wordt pas geplaatst als door het samenwerkingsverband een TLV-PRO is afgegeven.

3.2 Extra ondersteuning in de vorm van arrangementen

Een leerling die ondersteuning heeft, die boven de overeengekomen basisondersteuning uitgaat, ontvangt die extra ondersteuning in de vorm van een ondersteuningsarrangement, zo mogelijk binnen de eigen school. Daarbij is het vertrekpunt de ondersteunings- en onderwijsbehoefte van de leerling. Er is geen standaardlijstje van arrangementen, er is sprake van maatwerk. Het kan zijn dat De Baanbreker de gewenste ondersteuning niet kan aanbieden en dus handelingsverleggen is. In dat geval kan in overleg met ouders worden gekozen voor verwijzing naar een school die dat wel kan.

Voor de volgende leerlingen kan De Baanbreker een ondersteuningsarrangement bieden:

- Pro leerling met motorische beperkingen mits per formaal IQ > 55, positief medisch advies en realiseerbare externe ondersteuning en geen problematiek op het gebied van sociaal probleemgedrag.
- Pro leerling met epilepsie mits met een positief medisch advies en realiseerbare externe ondersteuning en geen problematiek op het gebied sociaal probleemgedrag.
- Pro leerling met enkelvoudige ontwikkelingsproblematiek op het gebied van aandacht tekort, autisme spectrum of (sociaal-) angstig gedrag, maar niet op het gebied van sociaal probleemgedrag.
- (Pro) leerling met IQ 81-85 bij wie de leerachterstand aantoonbaar samenhangt met enkelvoudige ontwikkelingsproblematiek, maar niet samenhangt met een onregelmatige schoolgang veroorzaakt door langdurig en/of ongeoorloofd schoolverzuim en geen problematiek heeft op het gebied van sociaal probleemgedrag.
- (Pro) leerling met IQ 81-85 bij wie de leerachterstand aantoonbaar samenhangt met leerproblematiek zoals dyslexie en daarbij een derde leerachterstand van meer dan 50% heeft, maar niet samenhangt met een onregelmatige schoolgang, veroorzaakt door langdurig en/of ongeoorloofd schoolverzuim en geen problematiek heeft op het gebied van sociaal probleemgedrag.

Voor sociaal probleemgedrag geldt dat dit gediagnosticeerd is, dan wel op te maken uit het onderwijskundig rapport van de aanleverende school. Voor deze arrangementen valt niet bij voorbaat aan te geven hoe deze vorm gegeven worden, omdat dit van de aard en mate van de problematiek afhangt. Daarnaast kan het zijn dat de extra ondersteuning alleen mogelijk is met inzet van extra financiële middelen vanuit het samenwerkingsverband.

3.3 Plaatsing Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

In beginsel kunnen scholen aan het overgrote deel van de ondersteuningsvragen van leerlingen tegemoetkomen via de basisondersteuning en extra ondersteuning. De ondersteuningsbehoefte van leerlingen kan de mogelijkheden van De Baanbreker echter overstijgen. Te denken valt aan:

- Er is (zeer) specialistische expertise nodig om in de ondersteuningsvraag te voorzien die niet (op het vereiste niveau, in de gewenste intensiteit) binnen de school kan worden aangeboden.
- De duur en intensiteit van de benodigde ondersteuning is redelijkerwijze niet inpasbaar binnen de klassikale/groepsgewijze onderwijscontext van de school.
- De veiligheid van de leerling, dan wel de veiligheid van medeleerlingen en/of medewerkers kan niet (voldoende) gegarandeerd worden.
- De intensiteit en verantwoordelijkheden ten aanzien van lichamelijke verzorging.
- De mogelijkheden (ook financieel) tot aanpassing van het gebouw en aanschaf van middelen.
- Het totaal aantal leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en/of verdeling over de klassen.

In deze gevallen ligt plaatsing op een school voor VSO voor de hand, waar de leerling wel passend onderwijs en passende ondersteuning kan ontvangen, eventueel in combinatie met behandeling vanuit jeugdzorg. De wet schrijft een procedure voor die leidt tot een zogeheten toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO. Die procedure is als volgt:

- Als school handelingsverleggen is, volgt er op overeenstemming gericht overleg met ouders. Vanuit het intern ondersteuningsteam vraagt De Baanbreker vervolgens een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO aan bij het samenwerkingsverband.
- De aanvraag en het bijbehorende dossier wordt formeel ingeleverd bij de desbetreffende commissie binnen het samenwerkingsverband.
- De commissie neemt, eventueel na nader onderzoek, een beslissing (wel of niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring).

- Tegen de beslissing van de commissie staat de mogelijkheid van bezwaar en beroep open; zie voor de procedure www.samenwerkingsverband-zuid-utrecht.nl.
- Een toelaatbaarheidsverklaring is een voorwaarde om geplaatst te kunnen worden in het voortgezet speciaal onderwijs. De VSO-school heeft vervolgens een eigen toelatingsbevoegdheid.

4 Onderwijsondersteuningsstructuur op De Baanbreker

Op De Baanbreker kunnen leerlingen/ouders rekenen op de volgende expertise:

- De **mentor** is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en ouders/verzorgers. De mentor volgt de leerling in de theorie en praktijk, begeleidt het werken aan doelen, zorgt voor de sociaal emotionele begeleiding en volgt en evalueert in het leerlingbegeleidingssysteem Presentis
- **Docenten** met kennis van en ruime ervaring op het gebied van praktijkonderwijs (meerdere docenten met Master (S)EN opleiding)
- Voor leerlingen die dit nodig hebben kunnen beeldcoaching, sociale vaardigheidstrainingen en emotie- regulatietrainingen worden aangeboden.
- **Ondersteuningscoördinator** heeft een spilfunctie in de ondersteuningsstructuur van de school en heeft tot taak de leerlingenondersteuning op school in goede banen te leiden. De zorgcoördinator adviseert bij het verbeteren van de ondersteuningsstructuur en ziet toe op de uitvoering van de ondersteuning zoals die is afgesproken. De ondersteuningscoördinator heeft zowel oog voor de preventieve als de curatieve ondersteuning binnen de school, maakt deel uit van het MT en is het eerste aanspreekpunt voor het ondersteuningsteam, leerplicht, schoolarts en leerlingen.
- **Orthopedagoog** als onderdeel van de basisondersteuning: wanneer extra ondersteuning nodig is op het gebied van gedrag, werkhouding of sociaal-emotionele ontwikkeling. Door middel van gesprekken, observaties en/of gedragsvragenlijsten wordt gekeken of de hulp direct binnen school geboden kan worden of dat er een extra steun arrangement of externe hulpverlening moet worden ingezet. De orthopedagoog is het eerste aanspreekpunt voor de aanmelding van nieuwe leerlingen.
- **Schoolmaatschappelijk werker** als onderdeel van de basisondersteuning: als er zich problemen voordoen op school, in de thuissituatie of vrije tijd kunnen ouders en/of leerlingen een beroep doen op de schoolmaatschappelijk werker. Zij zoekt samen naar oplossingen of wijst de weg naar externe instanties die kunnen helpen bij het probleem.
- **Begeleider passend onderwijs:** taken liggen primair bij het preventief en curatief ondersteunen van docenten in het bieden van passend onderwijs. Uit gerichte observaties tijdens de les, volgen handelingsadviezen. De taak begeleiding passend onderwijs is sinds schooljaar 21-22 belegd bij de orthopedagoog en zorgcoördinator.
- **Begeleider extra steun** extra steun is gericht op individuele leerlingen, soms voor een groepje leerlingen en in een uitzonderlijk geval een hele groep. Het gaat om sociaal emotioneel intensieve hulpvragen, waarbij er behoefte is aan een extra interventie. Voorbeelden van interventies zijn individuele coachgesprekken, extra begeleiding in de arbeidstraining of stage of deelname aan een SOVA-training.

4.1 Intern overleg

Wanneer een leerling extra begeleiding en ondersteuning nodig heeft boven op de dagelijkse begeleiding en ondersteuning die mentoren en docenten aan alle leerlingen bieden, wordt de leerling na overleg met leerling en ouders aangemeld en besproken in het ondersteuningsteam overleg. Dit overleg vindt wekelijks plaats en hieraan nemen deel:

- Zorgcoördinator
- Orthopedagoog
- Schoolmaatschappelijk werker
- Vaste vertegenwoordiger ketenpartner Geynwijs Nieuwegein (op aanvraag)
- Vaste vertegenwoordiger ketenpartner jeugdteam IJsselstein (op aanvraag)

4.2 Pedagogisch klimaat

Leerlingen in het praktijkonderwijs verschillen onderling sterk. Dit vraagt een pedagogisch klimaat waarin tegemoetgekomen wordt aan diverse leer- en ondersteuningsvragen. We streven ernaar een schoolomgeving te creëren waarbinnen de leerling zich veilig en uitgedaagd voelt. Dat vraagt om het

voortdurend zoeken naar afstemming tussen ruimte en vrijheid enerzijds en het bieden van structuur en grenzen anderzijds. Per schooljaar 2023-2024 werken we door de gehele school volgens de gemaakte afspraken in het normatief kader. Deze gezamenlijke en eenduidige aanpak geeft biedt duidelijkheid voor de leerlingen rust in de school.

Deze schoolafspraken zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat iedereen zich prettig en veilig voelt in school, om respect naar elkaar te tonen, en om voor te bereiden op wat er nu en in de toekomst in een baan of bij een vervolgopleiding van je wordt verwacht. We doen het samen!

In het witte kader staat welk gedrag we van elkaar verwachten in alle lessen. Dit zijn de schoolafspraken die voor iedereen gelden.

In het grijze kader staan schoolafspraken die per les wel eens anders kunnen zijn.

In het zwarte kader staat wat altijd verboden is.

Wit

- We werken allemaal mee aan een veilige en prettige sfeer op school
- We gaan respectvol met elkaar om, zowel met leerlingen als docenten
- We houden ons aan de regels en afspraken en volgen de instructie van de docent
- We zijn op tijd in de les en zetten ons in om te leren
- We lopen rustig in school
- We hangen onze jassen + petten aan de kapstok of stoppen ze in onze kluis
- We nemen de juiste spullen mee naar de les
- We blijven van elkaars spullen af
- We spreken Nederlands met elkaar
- Onze telefoon gaat in de bak bij de leerkracht en wordt gebruikt wanneer nodig voor de les
- We eten en drinken in de aula en buiten
- We zijn op het juiste plein buiten tijdens de pauze
- We zijn een rookvrije school (dit geldt ook voor vapen)

Grijs

- We mogen water drinken tijdens de les
- We gaan niet naar het toilet tijdens de les
- We gebruiken telefoons in de les als de docent daarvoor kiest
- We krijgen een gangpas (of hesje) van de docent als we buiten het lokaal werken
- We kiezen in de grote pauze om 13.05 voor het (juiste)plein of aula
- Derdejaars kunnen op ma- en donderdag gebruik maken van de voetbalkooi in de grote pauze

Zwart

- We pesten niet en we schelden en vechten niet
- We maken geen beeld- of geluidsopnames zonder toestemming
- We kauwen geen kauwgom in de school
- We hebben geen capuchon op ons hoofd in school
- We drinken geen energiedrank op school
- We accepteren op school geen: drugs, alcohol, wapens, vuurwerk

4.3 Handelingsgericht werken

De zeven kenmerken van Handelingsgericht werken (HGW) zijn het uitgangspunt voor het onderwijs en de ondersteuning op De Baanbreker:

1. Onderwijsbehoeften van de leerlingen staan centraal. Denk hierbij aan lesopbouw, instructie, leertijd en uitdaging.
2. Afstemming en wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat de leerling nodig heeft.
3. De docent doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen leerlingen en zo het onderwijs passend maken.

4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van de leerling, maar ook van de docent, de groep, de school en de ouders. Als een docent een negatief beeld heeft van de leerling, dan ziet hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de docent dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.
5. Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor het initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus en vormgegeven in het IOP.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

4.4 Planmatig werken

Op De Baanbreker wordt op de volgende wijze planmatig gewerkt:

- De onderwijsbehoeften van leerlingen worden verkend en benoemd met behulp van dossieranalyse, observatie, gesprekken en het analyseren van leerresultaten.
- Het resultaat van bovenstaande wordt weergegeven in het start- en groeidocument in het digitale leerlingbegeleidingssysteem Presentis.
- De vorderingen van de leerling worden besproken tijdens IOP-gesprekken, leerlingbespreking en waar nodig in het ondersteuningsteam overleg.
- Tijdens leerlingbespreking is er oog voor de wisselwerking tussen leerling, groep, docent en leerstof.
- Er worden zes IOP-gesprekken per jaar gevoerd tussen mentor en leerling, waarvan twee met ouders. Hierin worden eerdere ontwikkelingsdoelen geëvalueerd en nieuwe ontwikkelingsdoelen vastgelegd in Presentis.
- De vorderingen van de leerling op de leerlijnen Nederlands, Rekenen, Burgerschap en op sectorgeoriënteerde vakken aan de hand van de leerlijnen van school en de vorderingen van de leerling op persoonlijke ontwikkelingslijnen worden vastgelegd in het rapportfolio. In de nabije toekomst wordt dit digitaal vastgelegd in Presentis.
- De uitstroom wordt systematisch bijgehouden aan de hand van de Uitstroommonitor.
- Na uitstroom wordt de leerling twee jaar gevolgd in zijn verdere loopbaan; deze gegevens worden verwerkt in de Volgmonitor.
- Leerlingen die hun middelbare school elders vervolgen, worden 'warm' overgedragen.

5 Bijlagen

5.1 De voorwaarden en basisondersteuning nader uiteengezet

De scholen en schoolbesturen van het samenwerkingsverband VO Zuid-Utrecht hebben gezamenlijk een 'standaard' voor de voorwaarden en de basisondersteuning in het V(S)O ontwikkeld. Deze standaard bestaat uit 7 indicatoren die beschrijven welk kwaliteitsniveau van passend onderwijs de schoolbesturen voor V(S)O willen bereiken. De uitvoering van de voorwaarden en de basisondersteuning V(S)O valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Bij elke indicator in de standaard worden ook de eisen genoemd die de onderwijsinspectie op dit onderdeel stelt.

A. Voorwaarden

1. De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht. Dit is terug te zien doordat:

- De school aan de inspectie-eisen in de standaard voldoet;
- De school de ontwikkeling en vorderingen van iedere leerling systematisch bij houdt.
- De school voortbouwt op het leerlingvolgsysteem van de school van herkomst.
- De school gebruik maakt van digitale overdracht systemen.

2. De school neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over (de school voldoet aan de inspectie-eisen op dit onderdeel in de standaard). Dit is onder andere terug te zien doordat:

- De school zich aan de regionale afspraken voor doorgaande schoolloopbanen (PO-VO, VO-MBO) houdt.
- De school systematisch uitstroomgegevens bij houdt.

- De school met kernpartners zorgt voor warme overdracht van leerlingen met een extra onderwijsondersteuningsbehoefte.
- De school voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zorgt en waar nodig extra begeleiding bij de start op de arbeidsmarkt.
- Ouders tijdig betrokken worden bij de overdracht en overgang van leerlingen.

3. De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en docenten (de school voldoet aan de inspectie-eisen op dit onderdeel in de standaard). Dit is terug te zien doordat:

- De school leerlingen actief ondersteunt bij het versterken van sociale vaardigheden.
- De school hiervoor gebruik maakt van effectieve (ortho)pedagogische programma's en methodieken.
- De school een veilig sociaalpedagogisch klimaat voor leerlingen en docenten bevordert.
- De school ouders betreft bij het bevorderen van een veilig sociaalpedagogisch klimaat voor leerlingen en docenten.

B. basisondersteuning in de klas en in de school

4. De school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel. Dit is terug te zien, doordat:

- De school de competenties van docenten in handelings- en opbrengstgericht werken versterkt.
- De school stelt voor elke leerling met extra onderwijsbehoeften een ondersteuningsarrangement op en legt dit vast in een handelingsplan.
- De school heeft ondersteuning en begeleiding ingericht volgens de vijf cycli van handelingsgericht werken: analyseren, nader diagnosticeren, plannen voorbereiden, plannen uitvoeren, evalueren.
- De school betreft ouders bij het opstellen van een handelingsplan tijdens de intake en IOP-gesprekken.

5. De school werkt samen met kernpartners aan een effectieve ondersteuningsstructuur (de school voldoet aan de inspectie-eisen op dit onderdeel in de standaard). Dit is terug te zien doordat:

- De school de rollen en verantwoordelijkheden van interne ondersteuners heeft vastgelegd.
- De school heeft de interne werkprocessen hierop ingericht.
- De school ouders betreft bij beslissingen over de ondersteuning van hun kind.

6. De school heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, docenten en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd.

De school heeft in haar schoolplan duidelijk omschreven:

- Wat zij leerlingen biedt aan onderwijs- en ontwikkelingsmogelijkheden.
- Hoe de interne signalerings-, ondersteunings- en begeleidingsstructuur is ingericht.
- Welke rollen en verantwoordelijkheden interne ondersteuners hebben.
- Wat ouders van de school mogen verwachten.
- Wat de school van ouders verwacht; Hoe inspraak en medezeggenschap zijn geregeld (WMS/WOR).
- Hoe bij klachten en geschillen moet worden gehandeld (transparante procedures).
- De school ouders betreft bij beslissingen die hun kind betreffen en biedt ouders toegang tot informatie en tot begeleiding bij de toewijzing van extra onderwijsondersteuning.

7. De school stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast (de school voldoet aan de inspectie-eisen op dit onderdeel in de standaard). Dit is terug te zien doordat:

- De school doelen heeft geformuleerd voor het ondersteuningsaanbod en beschreven hoe zij die wil realiseren.
- De school aantonen kan welke ondersteuning en begeleiding zij aan leerlingen met een (extra) ondersteuningsbehoefte heeft geboden.
- De school jaarlijks evalueert met kernpartners de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding.
- De school evalueert met leerling en ouders de inzet en opbrengst van ondersteuning en begeleiding aan de hand van het ondersteuningsplan.

5.2 Ondersteuningsbeleid De Baanbreker 22-23

1. Ondersteuningsteam

Onderwijsondersteuning

Wanneer een leerling meer nodig heeft dan de dagelijkse begeleiding en ondersteuning die mentoren en docenten aan alle leerlingen bieden, wordt de leerling -na overleg met ouders- aangemeld en besproken in het ondersteuningsteam. Hier wordt bekeken hoe passend onderwijs aan de leerling geboden kan (blijven) worden. Het ondersteuningsteam (OT) op De Baanbreker bestaat uit:

- Ondersteuningscoördinator: F.Nass femke.nass@svp-debaanbreker.nl
- Orthopedagoog: P. Verwer petra.verwer@svp-debaanbreker.nl
- Schoolmaatschappelijk werk/ contactpersoon seksuele intimidatie: M. Tomassen marianne.tomassen@svp-debaanbreker.nl
- Leerlingbegeleider: L. van Achthoven Linda.vanachthoven@svp-debaanbreker.nl
- Begeleider extra steun: M. Gerlach muk.gerlach@svp-debaanbreker.nl
- Vertegenwoordiger van Geynwijs Nieuwegein (bij aanvraag)
- Vertegenwoordiger van Jeugdteam IJsselstein (bij aanvraag)
- Leerplichtambtenaar (bij aanvraag)
- Jeugdarts (bij aanvraag)

Ondersteuningscoördinator

De ondersteuningscoördinator heeft een spilfunctie in de interne ondersteuningsstructuur van de school en heeft tot taak de leerlingenondersteuning op school in goede banen te leiden. De ondersteuningscoördinator adviseert bij het verbeteren van de ondersteuningsstructuur en ziet toe op de uitvoering van de ondersteuning zoals die is afgesproken. De ondersteuningscoördinator heeft zowel oog voor de preventieve als de curatieve ondersteuning binnen de school. De ondersteuningscoördinator maakt deel uit van het MT (adviserend) en is het eerste aanspreekpunt voor het ondersteuningsteam, leerplicht, jeugdarts.

Orthopedagoog

Indien extra ondersteuning nodig is op het gebied van gedrag, werkhouding of sociaal-emotionele ontwikkeling komt de orthopedagoog in beeld. Door middel van gesprekken, observaties en/of gedragsvragenlijsten wordt gekeken of de hulp direct binnen school geboden kan worden, onder andere in de vorm van een extra steun arrangement, of dat externe hulpverlening moet worden ingezet. Ouders worden bij dit traject betrokken. Daarnaast is de orthopedagoog het eerste aanspreekpunt voor de aanmelding van nieuwe leerlingen.

Schoolmaatschappelijk werk

Als er zich problemen voordoen op school, in de thuissituatie of vrije tijd kunnen ouders en/of leerlingen een beroep doen op de schoolmaatschappelijk werker. Zij zoekt samen met de leerling en/of de ouder(s) naar oplossingen of wijst de weg naar externe instanties die kunnen helpen bij het probleem.

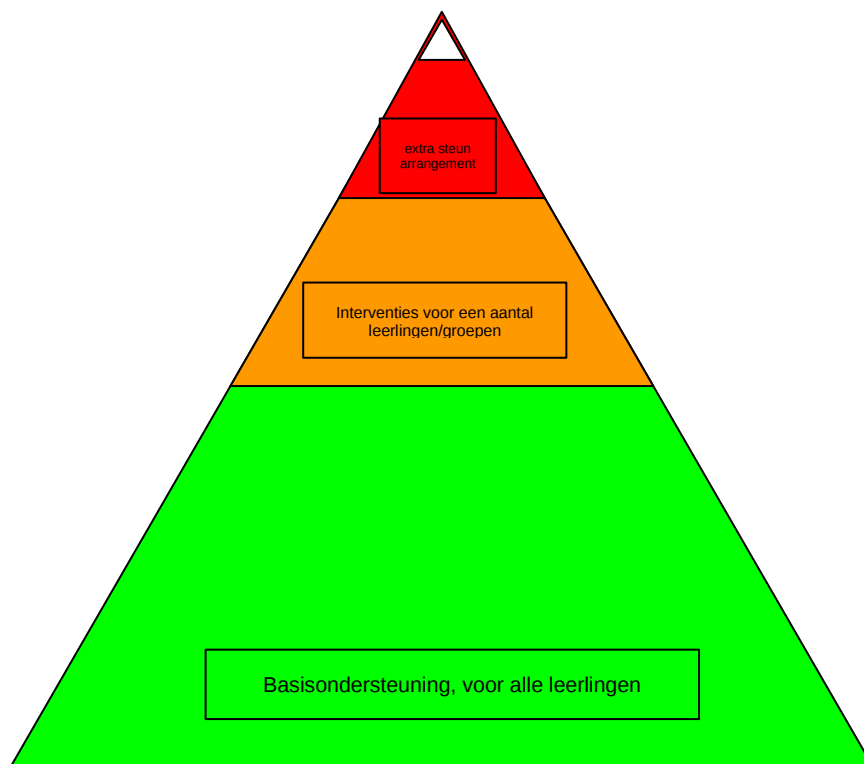
Begeleider extra steun

Extra steun is gericht op individuele leerlingen, soms voor een groepje leerlingen en in een uitzonderlijk geval een hele groep. Het gaat om sociaal emotioneel intensieve hulpvragen, waarbij er behoefte is aan een extra interventie. Voorbeelden van interventies zijn individuele coachgesprekken, extra begeleiding in de arbeidstraining of stage of deelname aan een SOVA-training.

*Waar gewenst verlenen wij extra steun voor leerlingen die daar, vanwege de periode van gedeeltelijke schoolsluiting door corona, behoefte aan hebben. Het NPO biedt ons daarvoor extra financiële ruimte.

2. Leerlingondersteuning

Op het gebied van leerlingbegeleiding en extra ondersteuning werken we op De Baanbreker met het volgende driehoekmodel:

Groen

De basiskwaliteit van het onderwijs is zo ingericht dat de overgrote meerderheid van de leerlingen kan meedraaien in de theorie- en praktijklessen. Er is geen extra ondersteuning nodig, de basisondersteuning biedt voldoende om leerlingen zich goed te laten ontwikkelen.

Oranje

Voor een aantal leerlingen of groepen is er op bepaalde gebieden een extra interventie nodig. Dit gebeurt in samenspraak met mentor en ondersteuningsteam (OT). Ook ouders worden op de hoogte gesteld en om toestemming gevraagd. Een voorbeeld hiervan is SOVA-training, extra praktijk of theorie, vervroegde arbeidstraining (abt) of stage, extra taalondersteuning voor nieuwkomers, gesprekken met de schoolmaatschappelijk werker of ondersteuningscoördinator. Deze interventies kunnen gedurende de gehele schoolperiode worden ingezet per leerling of groepen leerlingen. Deze interventies kunnen variëren in tijdsduur en intensiteit. Dit is afhankelijk van de gestelde hulpvraag.

Rood

Als er intensievere ondersteuning nodig is, kan voor een bepaalde periode intensieve individuele begeleiding van de orthopedagoog of een extra steun arrangement worden ingezet. Hierbij wordt interne of externe expertise ingezet. Dit is echter nooit structureel. Wanneer een leerling structureel intensievere ondersteuning nodig heeft kan gekeken worden of het type onderwijs wel passend is voor de leerling.

Wit

Voor een enkele leerling blijken de basisondersteuning en de oranje + rode interventies niet voldoende. Zij overstijgen de begeleidingsmogelijkheden van De Baanbreker en zijn aangewezen op een andere vorm van onderwijs (of dagbesteding), in de meeste gevallen een VSO-setting.

2.1 Basisondersteuning (groen)

Met basisondersteuning wordt de ondersteuning bedoeld die alle scholen binnen het samenwerkingsverband Zuid-Utrecht als onderdeel van hun reguliere aanbod, dat wil zeggen zonder extra zorgmiddelen, aanbieden. Concreet betekent dit het volgende, De Baanbreker:

- Is een kleine, overzichtelijke school
- Heeft kleine mentorgroepen
- Heeft een vaste lesstructuur
- Sluit zoveel mogelijk aan bij het niveau van de individuele leerling
- Biedt veel herhaling van de lesstof en de instructie
- Legt de nadruk op leren in de praktijk
- Biedt de mogelijkheid om sociale situaties na te bespreken op dezelfde dag
- De mentor signaleert tijdig bijzonderheden in de ontwikkeling, de werkhouding en het sociaal-emotioneel functioneren.
- Zorgt – binnen grenzen van redelijkheid – voor fysieke toegankelijkheid van lokalen, aangepaste werk- en instructie ruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.
- Biedt elementen uit de methode TOP's, een aanpak die het pedagogisch klimaat in de school bekrachtigt.
- Heeft een beeldcoach in huis om het handelen van de docent te verbeteren.
- Past een protocol toe voor medische handelingen.
- Werkt samen met ketenpartners om lichte curatieve ondersteuning te bieden.
- Heeft duidelijke verwachtingen m.b.t. leerlinggedrag:
 - ik ben op tijd in de les en heb mijn spullen bij me
 - ik zet me in om te leren
 - ik volg de instructie van de docent
 - ik toon respect voor regels en afspraken in school
- Heeft duidelijke verwachtingen m.b.t. gedrag van docenten en onderwijsondersteunend personeel:
 - duidelijk zijn in wat je verwacht van een leerling
 - benoemen wat goed gaat
 - uitgaan van sterke kanten
 - uitgaan van wel willen, maar soms (nog) niet kunnen
 - de 6 rollen van de leraar (Sloter, 2018) zijn leidraad

2.2. Extra ondersteuning (oranje)

Voor een aantal leerlingen of groepen is er op bepaalde gebieden een extra interventie nodig. Dit gebeurt altijd in samenspraak met leerling, ouder(s), mentor en ondersteuningsteam (OT).

SOVA-training

Alle leerlingen binnen De Baanbreker krijgen onderdelen uit TOP's, een lesprogramma voor het bevorderen van sociale vaardigheden. Sommige leerlingen hebben extra SOVA-training nodig. In een klein groepje leerlingen worden in 8 bijeenkomsten sociale vaardigheden extra geoefend.

Criteria SOVA

Voor kwetsbare leerlingen met problemen op het gebied van weerbaarheid, zelfvertrouwen, reageren op anderen en/of te impulsief gedrag.

Criteria SOVA gericht op stage

Moeite met volhouden, geen hulp durven vragen, faalangstig.

Criteria voor evaluatie SOVA in leerlingvolgsysteem

Aan het begin en einde van de training stelt de gedragsdeskundige een schaalvraag aan de leerling en de mentor. Hiermee wordt getoetst in hoeverre de training is geslaagd. Daarnaast zijn aanwezigheid en betrokken deelname belangrijke criteria voor kans van slagen.

Extra praktijk

In bepaalde gevallen kan het helpend zijn voor de ontwikkeling van een leerling om extra praktijkvakken aan te bieden binnen zijn/haar reguliere rooster. Dit verloopt altijd via de ondersteuningscoördinator.

Criteria extra praktijk

- De leerling loopt vast in de theorie (frustratie) en groeit didactisch gezien niet of nauwelijks.
- De leerling ervaart veel (bewegings)onrust en leidt zichzelf en anderen af om tot leren te komen. Binnen de praktische vakken kan de leerling deze onrust omzetten in iets constructiefs.
- De leerling vraagt zelf om extra praktijk en is hier duidelijk voor gemotiveerd.
- De leerling (jaar 3/4) weet uitstroomrichting al zeker, het praktijkvak sluit hierbij aan.

Extra theorie

In bepaalde gevallen kan het helpend zijn voor de ontwikkeling van een leerling om een blok extra theorie aan te bieden binnen zijn/haar reguliere rooster.

Criteria extra theorie

- De leerling vraagt zelf om een extra blok theorie en is hier duidelijk voor gemotiveerd.
- De leerling zet in op de theoretische leerweg en een entree diploma.

Procedure: stappen die de mentor zet:

- De mentor vraagt feedback aan betrokken docenten over leerlingbeeld en bespreekt de leerling in het jaarfaseoverleg.
- De ondersteuningscoördinator toetst de onderbouwing/criteria in gesprek met de mentor (tijdens de leerlingbespreking of op een eerder moment)
- De mentor vraagt een collega of er ruimte is in de theorie- of praktijkgroep voor een extra leerling
- De mentor gaat vervolgens in gesprek met leerling en ouders
- De mentor geeft de verandering vervolgens door aan de administratie i.v.m. aanpassing rooster
- De mentor doet registratie in Presentis (gesprekken)
- De mentor evalueert met theorie- of praktijkdocent na een periode van 6 weken en bespreekt dit tijdens IOP-gesprek met leerling en ouders.

Vervroegde abt/abt+ of stage

In bepaalde gevallen kan het helpend zijn voor de ontwikkeling van een leerling om vervroegd arbeidstraining (abt) of stage aan te bieden binnen zijn/haar reguliere rooster.

Criteria vervroegde abt/abt+

De beslissing om een leerling eerder naar abt/abt+ door te laten stromen, wordt genomen op basis van waarneming van de docent interne dienstverlening en de behaalde bewijzen en in overleg met de betreffende mentor en met toestemming van de ouders.

Voor interne dienstverlening is een aftekenlijst ontwikkeld, waardoor duidelijker wordt welke vaardigheden/competenties een leerling beheerst en nodig heeft om vervroegd door te kunnen stromen naar abt. Wanneer een leerling van abt vervroegd naar abt+ gaat, wordt de begeleiding overgenomen door een stagedocent.

Zie document arbeidstoeleiding voor de procedure.

Criteria vervroegde stage

Aan het einde van elke periode vult de docent abt samen met de leerling de aftekenlijst in. Uit deze lijst en uit de waarneming van de docent blijkt welke vaardigheden/competenties de leerling beheerst en nodig heeft voor stage.

Bij abt+ bezoekt de docent de leerling frequent en zijn er ook gesprekken met de praktijkopleider. De beoordeling vindt plaats op basis van waarneming van de docent, de praktijkopleider en in overleg met de mentor. Een leerling stroomt alleen door naar stage met toestemming van ouders.

Beslissingen worden nu genomen op basis van criteria die zijn vastgelegd in verschillende aftekenlijsten en bewijzen. De waarneming van docenten vormt een groot onderdeel. Van belang is dat deze waarneming eenduidig en objectief is. De criteria zijn per onderdeel duidelijk vastgelegd, worden eenduidig gehanteerd en de voortgang wordt geborgd in Presentis.

Individuele gesprekken intern

Soms heeft een leerling behoefte om onder schooltijd in gesprek te kunnen gaan met een volwassene. Leerlingen die in aanmerking komen voor deze ondersteuning worden vaak door de mentor ingebracht in het OT-overleg, maar het gebeurt ook wel eens dat ouders om deze ondersteuning voor hun kind vragen. De hulpvraag van de leerling bepaalt met welk lid van het OT de leerling gesprekken krijgt. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende coachingsmethoden. Bijvoorbeeld een leerling die zich niet kan concentreren in de les wegens zorgen om zaken die thuis spelen, krijgt gesprekken met de schoolmaatschappelijk werker. De frequentie is 1 keer in de week tot 1 keer in de 2 weken. Na de vastgestelde periode worden de gesprekken geëvalueerd en wordt besloten of de gesprekken worden afgebouwd of dat de gesprekken doorgaan.

Extra-steun arrangement

Een extra-steun arrangement kan toegekend worden uit voorzorg, dan komen er op basis van de aanmeldingsgegevens van de leerling forse onderwijsbehoeften naar voren.

Een extra-steun arrangement kan ook opgestart worden als een leerling opvalt/uitvalt op 1 van de volgende gebieden:

- Sociaal-emotioneel functioneren; de leerling heeft moeite in het sociale contact, kan juist kwetsbaar zijn (gepest worden/ zich gepest voelen) of in conflicten belanden. De leerling is gebaat bij individuelere ondersteuning op dit vlak dan met de SOVA-training geboden kan worden.
- De leerling heeft grote moeite met plannen en organiseren in een bepaalde les, loopt vast in die les.
- De leerling heeft moeite met nieuwe situaties (begeleiding bij de opstart van bijvoorbeeld abt is belangrijk voor de leerling).

Voorwaarde is dat leerling en ouders openstaan voor de extra ondersteuning.

Er wordt per individu bekeken hoeveel uur extra steun een leerling nodig heeft. Dit hangt af van de aard en de mate van de onderwijsbehoeften. Op het moment dat een extra steun arrangement wordt ingezet om passend onderwijs mogelijk te maken, stelt de school het samenwerkingsverband op de hoogte.

Criteria voor evaluatie extra-steun in leerlingbegeleidingssysteem:

- Wanneer een extra-steun arrangement start, wordt er een hulpvraag opgesteld. Tijdens de evaluatiemomenten wordt bekeken hoe de ontwikkeling ten opzichte van de hulpvraag ervoor staat. Het volgende kan worden geconcludeerd:
- Het doel is behaald; de extra steun kan worden stopgezet
- Het doel is behaald; er is een nieuwe hulpvraag in het verlengde van de eerdere hulpvraag, het extra-steun arrangement wordt voortgezet met een bepaalde tijd.
- Het doel is nog niet behaald; het extra-steun arrangement loopt door.

Het doel is niet behaald; extra steun lijkt geen positieve verandering teweeg te brengen: het extra-steun arrangement wordt stopgezet en het OT bekijkt welke andere ondersteuning (eventueel externe hulp) wenselijk is.

2.3 Intensieve extra ondersteuning (rood)

Als er intensievere ondersteuning nodig is (bovenop de basisondersteuning), kan voor een bepaalde periode intensieve individuele begeleiding van de orthopedagoog of een extra-steun arrangement worden ingezet. Hierbij kan gedacht worden aan meer contactmomenten per week met een vast persoon, extra tijd om zaken te bespreken. Vaak zijn het leerlingen met een grote behoefte aan duidelijkheid en structuur om zich veilig te voelen. Bij intensieve ondersteuning wordt interne of externe expertise ingezet.

Het doel van de intensieve ondersteuning is door middel van intensief handelen te achterhalen wat er nodig is zodat de leerling snel binnen het

3. Planmatig werken

Om zo goed mogelijk aan te kunnen sluiten bij de ontwikkeling van de leerling is het volgen van de leerling van groot belang.

3.1. Documenten en gesprekken

Ontwikkelingsperspectiefplan (Startdocument -> Groeidocument)

Voor elke leerling wordt bij het intakegesprek of in ieder geval binnen 6 weken na de start op school een Startdocument (OPP) opgesteld. Hierin staan onder andere het uitstroomperspectief, de bevorderende en belemmerende factoren en de daaruit voortvloeiende onderwijsbehoeften.

Het Startdocument wordt voor eerstejaars leerlingen opgesteld door de orthopedagoog en voor zij-instroom leerlingen door de ondersteuningscoördinator. Eens per jaar wordt door de mentor in overleg met ouders en leerling het Startdocument geëvalueerd en vervolgens in het Groeidocument bijgewerkt op de onderdelen bevorderende en belemmerende factoren en onderwijsbehoeften. Ook wordt het uitstroomperspectief opnieuw bepaald.

Vanuit het ondersteuningsteam (OT) wordt na de jaarlijkse evaluatie bekeken of het alle mentoren is gelukt het Groeidocument aan te vullen/ bij te stellen. De ondersteuningscoördinator stuurt dit proces aan en bekijkt de inhoud steekproefsgewijs. De inhoud wordt vervolgens -indien nodig- door iemand van het OT besproken met mentor. Bij leerlingen met extra ondersteuning (rood in het driehoekmodel) biedt het OT op verzoek van de mentor hulp bij het bijwerken van het Groeidocument.

Het Ontwikkelplan (MOP)

Voor alle leerlingen wordt een MOP bijgehouden, waarin persoonlijke leerdoelen worden beschreven. Er vinden 6 individuele ontwikkelgesprekken per jaar plaats, waarvan 2 met ouders. De gestelde doelen worden geëvalueerd en eventueel aangepast en er worden nieuwe doelen geformuleerd indien een doel is behaald. De mentor is verantwoordelijk voor het MOP. Hij/zij begeleidt de leerling bij het evalueren, kiezen en uitwerken van doelen en zorgt ervoor dat dit in Presentis komt te staan.

Gesprekkencyclus

In het raster gesprekkencyclus staat per leerjaar beschreven welke ontwikkelgesprekken er zijn en wat daar wordt besproken en verwacht van de mentor (zie bijlage).

3.2. Overlegvormen

De ondersteuningsstructuur op school wordt gekenmerkt door de volgende verschillende vormen van overleg.

Jaar/fase overleg

Tijdens een jaar- of faseoverleg kan de mentor/docent een leerling inbrengen, waarbij handelingsverlegenheid wordt ervaren. Ervaringen en tips worden gedeeld en nieuwe afspraken gemaakt. Het standaard bespreken van 1 of 2 leerlingen tijdens overlegmomenten kan een vast onderdeel van de agenda zijn en hoeft niet veel tijd in beslag te nemen (max. 10 min). Het past binnen de schoolcultuur om kennis met elkaar te delen en van elkaar te leren. Als advies van collega's onvoldoende handvatten biedt, kan een leerling ingebracht worden bij de intensieve leerlingbespreking of direct worden aangemeld bij het OT na overleg met leerling en ouder(s). Vraag die een mentor zich moet stellen om te bekijken of een leerling in aanmerking komt voor (extra) ondersteuning: *kan ik de leerling voldoende helpen en ondersteunen met mentorgesprekken of is dat te weinig?*

Leerlingbespreking

2x per jaar: november en mei

- Voorbereid door mentor in Presentis (ouders inlichten bij opvallende zaken wegens zichtbaarheid) aan de hand van de volgende onderwerpen: welbevinden leerling, cognitieve ontwikkeling, praktische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, contact met ouders/verzorgers, verzuim.
- Vervolgens 1 op 1 bespreking van alle leerlingen door mentor met de ondersteuningscoördinator.
- Minimaal 1x per schooljaar observatie in de groep.

Intensieve leerlingbespreking

1x per jaar: februari

Voor de intensieve leerlingbespreking ontvangt de mentor van betrokken docenten eventuele hulpvragen en beantwoordt deze als dat mogelijk is (bijvoorbeeld met behulp van de gegevens in het Groeidocument). Hebben eerdere afspraken en acties niet het gewenste resultaat? Dan wordt de leerling door de mentor ingebracht bij de intensieve leerlingbespreking (met concrete hulpvraag en eerder genomen stappen).

- Voorbereid door mentor in eigen administratie
- Leerlingen waar zorgen over zijn worden ingebracht door de mentor tijdens de intensieve leerlingbespreking met de gehele jaar/fase. De ondersteuningscoördinator begeleidt het proces. De orthopedagoog en (praktijk)docenten schuiven aan.
- In verband met de voorbereiding worden ondersteuningscoördinator en orthopedagoog minimaal 3 dagen van tevoren via mail op de hoogte gebracht door de mentoren om welke leerlingen het gaat.
- Tijdens de intensieve leerlingbespreking worden de acties vermeld onder intern/extern zorgoverleg door ondersteuningscoördinator en/of orthopedagoog. Deze knop in Presentis is niet in te zien door ouders.
- Vanuit het ondersteuningsteam worden eventueel ook updates gegeven vanuit intern/extern zorgoverleg tijdens de intensieve leerlingbespreking.
- Leerlingen die worden besproken tijdens de intensieve leerlingbespreking komen ook weer terug in het ondersteuningsteam overleg, zodat de monitoring optimaal is.

OT-overleg

Tijdens dit overleg onder leiding van de ondersteuningscoördinator wordt individuele leerlingondersteuning besproken met interne en eventueel op verzoek externe medewerkers. Het OT wordt ingeschakeld via aanmelding door de mentor in Presentis. Hier hoeft niet mee gewacht te worden tot de (intensieve) leerlingbespreking. Ook kan altijd gevraagd worden om mee te denken. Bij spoed/ grote zorgen kan een lid van het OT natuurlijk direct benaderd worden. De leerling wordt na aanmelding besproken in het OT op maandag tijdens blok 2. De leerling krijgt een contactpersoon (lid van OT) en deze koppelt de acties van het OT terug naar de mentor. Er kunnen interne stappen volgen (bijvoorbeeld gesprekken, observaties) of externe stappen (bijvoorbeeld aanvraag passende zorg bij het samenwerkingsverband, extra steun-arrangement). De contactpersoon doet registratie in Presentis en licht ouders in.

3.3. Jaarlijks terugkerende zaken

Uitstroomperspectief

De Baanbreker biedt drie uitstroomprofielen: (begeleide) arbeid, arbeid & leren en leren. Voor alle leerlingen geldt dat zij middels hun Ontwikkelplan worden toegeleid naar een voor hen geschikt vervolg. Elk jaar wordt met leerling en ouders bekeken of het uitstroomprofiel nog passend is.

Criteria voor passend uitstroomprofiel:

Op basis van het hele kindbeeld wordt een afweging gemaakt over de te verwachte uitstroom van een leerling. De volgende factoren worden daarin meegenomen:

- Cognitieve mogelijkheden (IQ 55-80); waarbij naar alle waarschijnlijkheid een IQ dat ligt in het onderste gedeelte van het PRO-interval wijst richting uitstroom (begeleide) arbeid en een IQ dat in het bovenste gedeelte valt richting arbeid & leren of leren.
- Leerachterstanden (van 3 jaar of meer op 2 domeinen, waarvan er minimaal 1 inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen is); forse leerachterstanden wijzen in de richting van uitstroom naar (begeleide) arbeid. Relatief kleine leerachterstanden voor met name de inzichtelijke vakken wijzen in de richting van arbeid & leren.
- Werkhouding: een matige intrinsieke motivatie voor de theorievakken wijst in de richting van uitstroom naar (begeleide) arbeid, een grote motivatie en inzet wijst in de richting van arbeid & leren of leren.
- Sociaal-emotioneel functioneren: de mate van zelfstandigheid, zelfredzaamheid, sociale vaardigheden en beheersing van de algemene competenties wijzen in de richting van (begeleide) arbeid, arbeid & leren of leren.

Doorstromen in jaar 1

Voor leerlingen die daartoe in staat zijn, bestaat de mogelijkheid om in jaar 1 door te stromen naar het VMBO (voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs). Dit wordt in januari middels een drempelonderzoek getoetst. In schooljaar 22-23 wordt voor het eerst gestart met de methode-onafhankelijke toetsen van Toetsij! Deze bieden mogelijk een vervanging van het Drempelonderzoek.

Criteria doorstromen naar het VMBO in leerjaar 1:

- Didactisch niveau: de leerresultaten liggen op VMBO-niveau, gemeten met het methodeonafhankelijke Drempelonderzoek. Ook op de methode gebonden toetsen worden goede resultaten behaald.
- Werkhouding: er is sprake van een positieve werkhouding, de inzet bij zowel theorie als praktijkvakken is goed en de concentratie is minimaal voldoende. De huiswerkattitude is positief. Dit wordt helder in de periode dat de leerling op frequente basis huiswerk meekrijgt.
- Wens leerling en ouders; de leerling en ouders staan positief tegenover de overstap naar het VMBO.
- Cognitieve mogelijkheden: idealiter ligt het IQ in de bovengrens van het PRO-niveau. Indien wenselijk kan nieuw intelligentieonderzoek worden afgenomen.

Tijdslijn

November:

Leerlingen die in bovengrens functioneren worden besproken tijdens de leerlingbespreking. Er wordt gestart met huiswerk.

Voor de kerstvakantie:

Ondersteuningscoördinator inventariseert bij mentoren welke leerlingen in aanmerkingen komen voor het Drempelonderzoek, die leerlingen voldoen aan minimaal 3 criteria. In sommige gevallen kan overwogen worden om een leerling die aan minder dan 3 criteria voldoet toch deel te laten nemen, als criterium 3 heel duidelijk is.

Februari:

Uitslag Drempelonderzoek delen met leerling en ouders en een advies over al dan niet het doorstroomtraject ingaan.

Bijlage:

Gesprekkencyclus 2023-2024

Gesprekken	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4 arbeid&leren	Leerjaar 4 arbeid	Leerjaar 5 entree	Leerjaar 5 arbeid
IOP1 24/8	Kennismaken Lange termijn doel noteren Startdocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.	Kennismaken Lange termijn doel noteren Groeidocument bespreken OPP samen met leerling bekijken.
IOP2 23-10	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet.	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet.	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet.	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet.	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet.	Waar nodig korte termijn doel evalueren. Samen met de leerling. Max 2 korte termijn doelen stellen (competentie selecteren). In de ik-vorm en concreet. <i>Voorlopig advies entree wordt gegeven. Eind november volgt definitief advies + inschrijving.</i>	Competentie scoren op stage en bespreken.
Leerling- bespreking 1 November	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningsc oördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)
IOP3 (met ouders) Week 49	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Toetsij resultaten bespreken Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Gebruik maken van gescoorde competenties van leerlingen en het bedrijf. Gemeente sluit mogelijk aan i.v.m. ABA
IOP4 30-1	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?	Korte termijn doelen evalueren en op- of bijstellen. Hoe doet de leerling het t.o.v. het lange termijn doel?
Intensieve leerling- bespreking Week 7 Verkort lesrooster	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.	Voorbereid door mentor in eigen administratie. Hij/zij bespreekt leerlingen waar extra zorgen over zijn met de gehele jaar/fase. Acties worden vermeld onder intern/extern zorgoverleg doo r ondersteuningsc oördinator. Deze knoop in Presentis is niet in te zien door ouders.
IOP5 (jaar 5 met ouders) 28-3	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en op- of bijstellen.	Groeidocument is vooraf aangepast. Algemene competenties, praktische vaardigheden en theorie (incl Toetsij) vooraf invullen en bespreken ontwikkelplan. Doelen evalueren en afron den.	Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken. Doelen evalueren en afron den. Leerling presenteert portfolio.

						Leerling presenteert portfolio.	
Stageadvies-gesprek (met ouders) Week 16			Stageadvies-gesprek in jaar 3 vervangt IOP 6 (met ouders).				
Leerling-bespreking 2 Mei	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)	Bespreking van alle leerlingen door mentor met ondersteuningscoördinator. Voor bereid door mentor in Presentis (gesprekken – Inbespreking)
Gesprek met Gemeente WIL/RMC						Indien nodig individueel	Indien nodig individueel
IOP6 (met ouders, m.u.v. jaar 5) Week 25	Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken (incl Toetsij resultaten). Doelen evalueren en afronden . Leerling presenteert portfolio.	Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken (incl Toetsij resultaten). Doelen evalueren en afronden . Leerling presenteert portfolio.	Optioneel i.v.m. stageadvies-gesprek in april. Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken (incl Toetsij resultaten). Doelen evalueren en afronden . Leerling presenteert portfolio.	Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken (incl Toetsij resultaten). Doelen evalueren en afronden . Leerling presenteert portfolio.	Groeidocument is vooraf aangepast. OPP en ontwikkelplan met ouders en leerling bespreken (incl Toetsij resultaten). Doelen evalueren en afronden . Leerling presenteert portfolio.	Extra IOP met leerlingen en/of ouders, indien nodig. Definitieve uitstroom noteren in Presentis.	Extra IOP met leerlingen en/of ouders, indien nodig. Definitieve uitstroom noteren in Presentis.

OPP = verwachte uitstroom, bevorderende en belemmerende factoren, onderwijsbehoeften (wettelijke verplichting dit minimaal 1 keer per jaar te herzien en bespreken met leerling + ouders/verzorgers).

Lange termijn doel leerjaar 1: Aan het einde van dit schooljaar voel ik me prettig op school, laat ik zien dat ik me aan de basisregels houd en ga ik over naar leerjaar 2. Mijn uitstroomprofiel wordt bekeken en zo nodig aangepast.

Lange termijn doel leerjaar 2: Aan het einde van dit schooljaar kies ik voor de richting die het beste bij mij past. Mijn uitstroomprofiel wordt bekeken en zo nodig aangepast.

Lange termijn doel leerjaar 3: Aan het einde van dit schooljaar ben ik klaar voor een zelfstandige stage en kies ik voor de branche die het beste bij mij past. Mijn uitstroomprofiel wordt bekeken en zo nodig aangepast.

Lange termijn doel leerjaar 4: Aan het einde van dit schooljaar heb ik positieve leer- en stage-ervaringen opgedaan en een branche-opleiding afgerond. Mijn uitstroomprofiel wordt bekeken en zo nodig aangepast.

Lange termijn doel leerjaar 5: Aan het einde van dit schooljaar stroom ik positief uit volgens mijn uitstroomprofiel.

5.3 Uitstroommonitor De Baanbreker 2020-2021

(zie PDF in bijlage)